MEJDS. 2023; 13:16.
Published online 2023 May. **Original Article**

Explaining the Relationship Between Attitudes Toward Homosexuality and Social Adjustment in Gay Men Based on the Mediating Role of Causal Attributions

Karimpoorian H[1], *Jomehri F[2], Ahadi H[3], Tajeri B[4]

Author Address
1. Department of Psychology, Kish International Branch, Islamic Azad University, Kish Island, Iran;
2. Assistant Professor, Department of Psychology, Kish International Branch, Islamic Azad University, Kish Island, Iran;
3. Professor, Department of Psychology, Kish International Branch, Islamic Azad University, Kish Island, Iran;
4. Assistant Professor, Department of Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.
***Corresponding Author Email:** farhadjomehri@gmail.com

Received: 2020 June 13; **Accepted:** 2021 July 13

Abstract

Background & Objectives: The social adjustment of homosexuals is of particular importance, and if they do not adapt, there will be many consequences and problems for these people. Anti–homosexual social attitudes can explain a significant part of the tensions and incompatibilities of homosexual men. Attitudes, attributions, and social perceptions are three dimensions of social thinking or cognition. Attribution theory emphasizes the importance of why individuals attribute their own or others' behaviors or causes to internal or external factors. The purpose of this study in the first phase was to build, validate, and credit the tool of attitude towards homosexuality. The aim of the second phase was to explain the relationship between attitudes towards homosexuality and social adjustment in gay men based on the mediating role of causal attributions.

Methods: The research method was validation in the first phase and correlational in the second phase. The statistical population of this study included all homosexual men living in Tehran in 2019. From the virtual networks related to the Iranian LGBT Rights Association, 206 people were selected by the available sampling method. The inclusion criteria were as follows: being homosexual, male gender, Iranian citizenship, living in Tehran City, Iran, lacking a debilitating physical disease (chronic disease), not receiving psychiatric interventions during the past year, and not taking drugs and addiction. Research tools included the Social Adjustment Scale (Weissman & Bothwell 1976), Attributional Style Questionnaire (Peterson et al., 1986), and Attitudes towards Homosexuals Questionnaire Dunjić–Kostić et al. (2012). In the first phase of the research, after receiving the questionnaire from its original creator and obtaining permission for translation, to check the validity of this questionnaire, the content validity ratio index (CVR) and the opinion of ten university faculty experts were used. In the second phase of the research, descriptive statistics (including mean and standard deviation) and inferential statistics (structural equation modeling and Pearson correlation coefficient) were used for data analysis via SPSS and AMOS software, and a significance level of 0.05 was used.

Results: The present study showed that the 2–factor model of the Homosexuality Attitude Questionnaire had an acceptable fit with the collected data (χ^2/df=1.57, CFI=0.905, GFI=0.908, AGFI=0.871, and RMSEA=0.053). The direct path coefficient between attitudes toward homosexuality and social adjustment was positive and significant (p=0.016, β=0.320). The direct path coefficient between causal attributions and social adjustment was negative and significant (p=0.002, β=–0.482). The indirect path coefficient between the attitude toward homosexuality and social adjustment was negative and significant (p=0.008, β=–0.172). Goodness–fit indices used to explain the relationship between attitudes toward homosexuality and social adjustment in gay men based on causal attributions supported the fit of the structural model with the collected data (χ^2/df=1.39, CFI=0.981, GFI=0.974, AGFI=0.944, and RMSEA=0.044).

Conclusion: According to the results, Homosexuality Attitude Questionnaire has the desired validity and reliability. Also, the relationship between attitudes towards homosexuality and social adjustment in homosexual men is explained based on internal, sustained, and general causal attributions.

Keywords: Attributions, Social adjustment, Attitude, Homosexuality.

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

Copyright © 2023, MEJDS. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

مجله مطالعات ناتوانی ۱۴۰۲؛ (۱۳):۱۶.

انتشار برخط اردیبهشت ۱۴۰۲ مقاله پژوهشی اصیل

تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی

حدیث کریمپوریان[۱]، *فرهاد جمهری[۲]، حسن احدی[۳]، بیوک تاجری[۴]

توضیحات نویسندگان

۱. گروه روان‌شناسی، واحد بین‌الملل کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیرهٔ کیش، ایران؛

۲. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد بین‌الملل کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیرهٔ کیش، ایران؛

۳. استاد گروه روان‌شناسی، واحد بین‌الملل کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیرهٔ کیش، ایران؛

۴. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

***رایانامهٔ نویسندهٔ مسئول:** farhadjomehri@gmail.com

تاریخ دریافت: ۲۴خرداد۱۳۹۹؛ **تاریخ پذیرش:** ۲۲ تیر ۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: ناسازگاری همجنس‌گرایان با اجتماع، مشکلات سلامت روان را برای این افراد موجب می‌شود و بهزیستی روان‌شناختی و اجتماعی آن‌ها را کم‌رنگ می‌کند. هدف پژوهش حاضر در فاز اول، رواسازی و اعتباریابی ابزار نگرش به همجنس‌گرایی و در فاز دوم، تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی بود.

روش‌بررسی: روش پژوهش در فاز اول اعتباریابی و در فاز دوم از نوع همبستگی بود. جامعهٔ آماری پژوهش را تمام مردان همجنس‌گرا در شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند که از میان آن‌ها به‌روش نمونه‌گیری دردسترس از شبکه‌های مجازی مرتبط با انجمن حمایت از دگرباشان ایرانی ۲۰۶ نفر انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل مقیاس سازگاری اجتماعی (ویسمن و باتول، ۱۹۷۶) و پرسش‌نامهٔ سبک اِسنادی (پیترسون و همکاران، ۱۹۸۲) و پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی (دانجیک‌ـ کاستیک و همکاران، ۲۰۱۲) بود. در فاز اول برای بررسی اعتبار پرسش‌نامه از شاخص نسبت روایی محتوایی (CVR) و نظر ده متخصص هیئت‌علمی دانشگاه استفاده شد. در فاز دوم برای تحلیل داده‌ها، مدل‌سازی معادلات ساختاری و ضریب همبستگی پیرسون در نرم‌افزارهای AMOS و SPSS در سطح معناداری ۰/۰۵ به‌کار رفت.

یافته‌ها: مدل دوعاملی پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی با داده‌های گردآوری‌شده برازش پذیرفتنی داشت (χ^2/df=۱/۵۷، CFI=۰/۹۰۵، GFI=۰/۹۰۸، AGFI=۰/۸۷۱، RMSEA=۰/۰۵۳). ضریب مسیر مستقیم بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی مثبت و معنادار (p=۰/۰۱۶، β=۰/۳۲۰) و ضریب مسیر مستقیم بین اِسنادهای علّی و سازگاری اجتماعی منفی و معنادار بود (p=۰/۰۰۲، β=-۰/۴۸۲). ضریب مسیر غیرمستقیم بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی منفی و معنادار به‌دست آمد (p=۰/۰۰۸، β=-۰/۱۷۲). شاخص‌های نکویی برازش حاکی‌از برازش مطلوب مدل با داده‌های گردآوری‌شده بود (χ^2/df=۱/۳۹، CFI=۰/۹۸۱، GFI=۰/۹۷۴، AGFI=۰/۹۴۴، RMSEA=۰/۰۴۴).

نتیجه‌گیری: براساس نتایج پژوهش، پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی از روایی و اعتبار مطلوب برخوردار است. همچنین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی درونی، پایدار و کلی تبیین می‌شود.

کلیدواژه‌ها: اِسنادهای علّی، سازگاری اجتماعی، نگرش، همجنس‌گرایی.

حق انتشار محفوظ است © ۱۴۰۲، مجله مطالعات ناتوانی. این یک مقاله با دسترسی آزاد است که تحت مجوز اختیار_غیرتجاری ۴/۰ بین‌المللی (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.fa) منتشر شده است که به شما اجازه می‌دهد که مواد منتشر شده در این مقاله را با شرط ارجاع مناسب به نسخهٔ اصلی، به‌طور غیرتجاری نسخه‌برداری و توزیع کنید.

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

۱ مقدمه

تمایلات جنسی[1] جنبهٔ اصلی زندگی انسانی به‌شمار می‌آید که عمل جنسی، هویت، نقش‌های اجتماعی، گرایش جنسی، شهوت، لذت، صمیمیت و تولیدمثل را در بر می‌گیرد. این امر ازطریق افکار، خیالات، باورها، نگرش‌ها، ارزش‌ها و رفتارهای فرد درک‌شدنی است و از تمایل فرد به گرمی و محبت، تماس‌داشتن و در آغوش گرفتن یا عشق تجلی می‌یابد (۱). گرایش جنسی یا جهت‌گیری جنسی[2] الگوی پایداری از تمایل جنسی یا عشق (یا هر دو) است که شخص درقبال افرادی از جنس مخالف، همجنس، هر دو جنس، یا بیش از یک جنس از خود نشان می‌دهد (۲). انواع این تمایل را به‌طور عمومی به دسته‌های دگرجنس‌گرایی[3] (گرایش به جنس مخالف)، همجنس‌گرایی[4] (گرایش به همجنس) و دوجنس‌گرایی[5] (گرایش به هر دو جنس) تقسیم می‌کنند (۳). رفتار همجنس‌گرایانه به برقراری رابطهٔ جنسی با فردی همجنس اطلاق می‌شود. همجنس‌گرا به افرادی گفته می‌شود که ترجیح می‌دهند مدتی طولانی به فعالیت جنسی با افراد همجنس خود بپردازند (۴). همجنس‌گرایی مردانه به گرایش‌های عاطفی و روانی و جنسی مردان به یکدیگر گفته می‌شود (۵). سازگاری اجتماعی[6] همجنس‌گرایان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در صورت نبود انطباق و سازگاری، پیامدها و مشکلات زیادی برای این افراد به‌وجود می‌آید. ناسازگاری همجنس‌گرایان با اجتماع، موجب ایجاد مشکلات سلامت روان برای آنان می‌شود و بهزیستی روان‌شناختی و اجتماعی آن‌ها را کم‌رنگ می‌کند (۶). همچنین پیامدهای وسیع‌تر منفی نظیر تنزل سلامت جسمانی ازجمله ابتلا به بیماری‌های مقاربتی نظیر ایدز (۷)، ازدست‌دادن منابع اقتصادی، کیفیت زندگی، احساس رضایت از زندگی و شادکامی از دیگر آسیب‌های درخورتوجه در میان این افراد است (۸)؛ به‌طوری‌که باعث تعارض میان فرد و جامعه می‌شود (۹).

رفتاری که در اجتماع از فرد سر می‌زند و با عنوان «رفتار اجتماعی» شناخته شده است، زیر سایهٔ همین عوامل اجتماعی شکل می‌گیرد؛ به‌طوری‌که فشارهای اجتماعی در شکل‌گیری و هدایت رفتار نقش بسزایی دارد. بدین‌ترتیب، شخصیت و رفتار انسان زمانی به رشدیافتگی می‌رسد که با محیط اجتماعی خود تعامل لازم را داشته باشد (۱۰). قسمت درخورتوجهی از تنش‌ها و ناسازگاری‌های مردان همجنس‌گرا به‌واسطهٔ نگرش‌های اجتماعی[7] ضدهمجنس‌گرایی تبیین‌شدنی است. در این راستا، مفهوم همجنس‌گراهراسی[8] معرفی شده است که شامل دامنه‌ای از نگرش‌های منفی مانند ترس و بیزاری از همجنس‌گرایان (نبود پذیرش اجتماعی) و همچنین بیزاری درونی از خود (نبود پذیرش درونی) در این افراد می‌شود (۱۱)؛ درحالی‌که همجنس‌گراهراسی یکی از منابع عمدهٔ تنش است (۱۲)، رویکردهای اجتماعی و اقتصادی در بررسی همجنس‌گرایی‌هراسی پیامدها و عواقب منفی و نامطلوبی را برای شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی و سلامت در جوامع نشان داده‌اند (۱۳). تجربهٔ همجنس‌گراهراسی نیز ممکن است پیامدهای بهداشتی جسمی و روحی شدیدی را برای مردان همجنس‌گرا و دوجنس‌گرا داشته باشد. مدل استرس اقلیت[9] چارچوبی است که معمولاً برای تبیین عوارض روانی در مردان همجنس‌گرا و دوجنس‌گرا استفاده می‌شود. مدل استرس اقلیت مطرح می‌کند، مردان همجنس‌گرا و دوجنس‌گرایی که در جامعه‌ای دگرجنس‌گرا زندگی می‌کنند، اقلیت‌های جنسی هستند؛ درنتیجه مستعد تنش مزمن ناشی‌از داغ ننگ بر هویت جنسی‌شان خواهند بود. این تنش ناشی‌از داغ ننگ به سه شکل خود را آشکار می‌کند: درون‌ریزی نگرش‌های منفی جامعه به‌سمت خود؛ انتظار داغ ننگ یا تبعیض را داشتن؛ خشونت و پرخاش (۱۴).

نگرش‌ها، اِسنادها و ادراکات اجتماعی سه بُعد تفکر یا شناخت اجتماعی هستند (۱۵). نظریهٔ اِسناد[10] به این موضوع مهم توجه دارد که افراد رفتارهای فردی خود یا دیگران را به چه علت یا علت‌هایی به عوامل درونی یا بیرونی نسبت می‌دهند. در این فرایند افراد می‌کوشند علت رفتار خود یا دیگران را درک کنند. به بیان ساده‌تر، اِسناد به تلاش‌های افراد در یافتن علل رفتارهای خود و دیگران اشاره دارد (۱۶). افراد با متوسل‌شدن به سبک‌های اسنادی رویدادهای زندگی خود را به شیوه‌های اسناددهی درونی/بیرونی (اشاره به منبع کنترل شامل پایدار/ناپایدار و کلی/جزئی) تبیین می‌کنند (۱۷). در این راستا نتایج پژوهش فرخی و مصطفی‌پور نشان‌دهندهٔ اهمیت مؤلفه‌های شناختی (سبک‌های اِسنادی) بر سازگاری افراد بود (۱۸). منصوری و همکاران پیشنهاد کردند، متوسل‌شدن به الگوهای اِسناددهی غیرانطباقی با طیف وسیعی از پیامدهای انگیزشی و سازگاری هیجانی و اجتماعی رابطه دارد (۱۹). رینا و همکاران چنین نتیجه گرفتند که اِسنادهای علّی دربارهٔ جهت‌گیری جنسیتی پیش‌بینی‌کنندهٔ متحمل‌شدن نقض حقوق همجنس‌گرایان و تبعیض درمورد همجنس‌گرایان است (۲۰).

به‌نظر می‌رسد نگرش‌های همجنس‌گرایان به همجنس‌گرایی و میزان پذیرش آن نقش بسزایی در اِسنادهایی که آن‌ها به‌کار می‌برند و میزان سازگاری‌شان ایفا می‌کند. همجنس‌گرایان و دوجنس‌گرایان ممکن است فقط به‌دلیل گرایش جنسی خود یا به دلایل دیگری مانند داغ ننگ اجتماع که از رفتارهای ناسازگار آن‌ها با جنسیت زیستی‌شان نشئت می‌گیرد، دشواری‌هایی را متحمل شوند که ناسازگاری اجتماعی را در آن‌ها رقم بزند. این امر منجربه قرارگرفتن آن‌ها درمعرض مشکلات روانی می‌شود و بررسی عوامل مرتبط با این ناسازگاری‌ها بر اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر می‌افزاید؛ بنابراین، هدف پژوهش حاضر در فاز اول، رواسازی و اعتباریابی ابزار نگرش به همجنس‌گرایی و در فاز دوم، تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی بود.

۲ روش‌بررسی

روش پژوهش در فاز اول اعتباریابی ابزار و در فاز دوم از نوع همبستگی

[1]. Sexuality
[2]. Sexual orientation
[3]. Heterosexuality
[4]. Homosexuality
[5]. Bisexuality
[6]. Social adjustment
[7]. Social attitudes
[8]. Homophobia
[9]. Minority stress model
[10]. Attribution Theory

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

بود. جامعهٔ آماری پژوهش را تمام مردان همجنس‌گرا در شهر تهران در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. برای تعیین حجم نمونه در فاز اول باتوجه به اینکه برای تعیین حجم نمونه در تحلیل عاملی و روایی سازه ۳تا۲۰ نفر به‌ازای هر گویه و تعداد حداقل سی نفر برای تعیین پایایی ابزار پیشنهاد شده است (۲۱)، در فاز اول پژوهش به‌ازای هر گویه هفت نفر در نظر گرفته شد و حجم نمونه ۱۶۱ تعیین شد که برای تعیین پایایی ابزار نیز کافی بود. در فاز دوم، روش نسبت آزمودنی به پارامترهای برآوردشده به‌کار رفت که با درنظرگرفتن بیست نفر برای هر متغیر مشاهده‌شده براساس مدل مفهومی شکل ۲، نمونهٔ پژوهش حاضر ۱۶۰ نفر برآورد شد (۲۲)؛ بدین‌ترتیب با درنظرگرفتن احتمال ریزش نمونه، ۲۰۶ نفر به‌روش نمونه‌گیری دردسترس از شبکه‌های مجازی اینستاگرام و تلگرام مرتبط با انجمن حمایت از دگرباشان ایرانی انتخاب شدند. ملاک‌های ورود شرکت‌کنندگان به پژوهش عبارت بود از: همجنس‌گرایی؛ جنسیت مذکر؛ تبعیت ایرانی؛ سکونت در شهر تهران؛ مبتلانبودن به بیماری جسمانی ناتوان‌کننده (بیماری مزمن)، دریافت‌نکردن مداخلات روان‌پزشکی طی یک سال گذشته؛ مصرف‌نکردن دارو و اعتیاد.

برای جمع‌آوری داده‌ها ابزارهای زیر در پژوهش به‌کار رفت.

ـ مقیاس سازگاری اجتماعی[1]: مقیاس سازگاری اجتماعی توسط ویسمن و باتول در سال ۱۹۷۶ ساخته شد (۲۳). این مقیاس حاوی ۵۴ گویه است که روابط بین‌فردی را در نقش‌های مختلف کار در بیرون از منزل، کار در منزل، خانواده، مدرسه، دوستان و شریک زندگی در طیف لیکرتی پنج‌درجه‌ای ارزیابی می‌کند. نمرهٔ بیشتر در این ابزار به‌معنای سازگاری اجتماعی بیشتر است (۲۳). ویسمن و باتول همبستگی نمره‌های بیماران افسرده و مصاحبه‌گران را برابر با ۰/۷۰ و به‌عنوان شاخصی از اعتبار ابزار و توانایی تمیز بیماران افسرده از بیماران بهبودیافته را به‌منزلهٔ شاخصی از روایی ابزار گزارش کردند (۲۳). در ایران سلطانی‌نژاد و همکاران برای این ابزار ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۷۸ به‌عنوان شاخصی از پایایی مقیاس و توانایی این ابزار در تمایز سالمندان آسیب‌دیده در زلزله و دیگر سالمندان به‌لحاظ میزان سازگاری اجتماعی را به‌منزلهٔ شاخصی از روایی افتراقی ابزار گزارش کردند (۲۴).

ـ پرسش‌نامهٔ سبک اِسنادی[2]: پرسش‌نامهٔ سبک اِسنادی توسط پیترسون و همکاران در سال ۱۹۸۲ ساخته شد (۲۵). این پرسش‌نامه دارای دوازده موقعیت فرضی (شش رویداد با پیامد خوب و شش رویداد با پیامد بد) است. هر موقعیت با یک سؤال باز و سه سؤال بسته‌پاسخ اِسنادهای علّی آزمودنی را در ابعاد سه‌گانهٔ علّی (درونی/بیرونی، پایدار/ناپایدار، کلی/اختصاصی) در طیف لیکرتی هفت‌درجه‌ای ارزیابی می‌کند. انتخاب عدد ۱ بیانگر استناد آزمودنی به علل کاملاً بیرونی، ناپایدار و اختصاصی است. انتخاب عدد ۷ بیانگر استناد آزمودنی به علل کاملاً درونی، پایدار و کلی است (۲۵). پیترسون و همکاران برای این ابزار ضرایب بازآزمایی را در دامنه‌ای از ۰/۵۸تا۰/۷۰ به‌عنوان شاخصی از پایایی پرسش‌نامه و همبستگی خرده‌مقیاس‌های رویدادهای مربوط به دستاوردها و رویدادهای پیوسته را در دامنه‌ای از ۰/۲۳تا۰/۵۹ به‌عنوان شاخصی از روایی ابزار به‌دست آوردند (۲۵). در ایران شکری و همکاران برای پرسش‌نامه ضرایب آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۶۵تا۰/۷۰ و همبستگی منفی اِسنادهای علّی منفی با خرده‌مقیاس هیجان‌های مثبت از پرسش‌نامهٔ هیجان‌های پیشرفت[3] را به‌منزلهٔ شاخصی از روایی همگرای این ابزار گزارش کردند (۲۶).

ـ پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی[4]: پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی توسط دانجیک‌ـ کاستیک و همکاران در سال ۲۰۱۲ ساخته شد (۲۷). این پرسش‌نامه حاوی ۲۳ گویه است که دو خرده‌مقیاس پذیرش درونی با گویه‌های ۱، ۴، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۹، ۲۱ و ۲۲ و پذیرش اجتماعی با گویه‌های ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۸ و ۲۳ در طیف لیکرتی پنج‌درجه‌ای از کاملاً مخالف=۱ تا کاملاً موافق=۵ نمره‌گذاری می‌شود. نمره‌گذاری گویه‌های ۷، ۱۱، ۱۲، ۱۵ و ۲۱ به‌طور معکوس صورت می‌گیرد. نمرهٔ بیشتر در این ابزار به‌معنای پذیرش درونی و بیرونی همجنس‌گرایی است (۲۷). در اعتباریابی نسخهٔ اصلی، کاستیک و همکاران ضریب آلفای کرونباخ را برای پرسش‌نامه ۰/۹۲ و به‌عنوان شاخصی از پایایی ابزار و همبستگی ابزار با دانش افراد دربارهٔ همجنس‌گرایی را برابر با ۰/۵۲ و به‌منزلهٔ شاخصی از روایی پرسش‌نامه گزارش کردند (۲۷).

پس از انتخاب آزمودنی‌ها براساس ملاک‌های ورود به پژوهش و ملاک‌های خروج از آن و ارائهٔ توضیحات یکسان به آن‌ها دربارهٔ اهداف پژوهش و چگونگی تکمیل پرسش‌نامه‌ها و اعلام رضایت، شرکت‌کننده‌ها به‌صورت فردی پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. در مدل ساختاری پژوهش حاضر براساس شکل ۲، چنین فرض شد که اِسنادهای علّی رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی را در مردان همجنس‌گرا میانجیگری می‌کند. در مدل اندازه‌گیری پژوهش فرض شد که متغیر مکنون نگرش به همجنس‌گرایی به‌وسیلهٔ نشانگرهای پذیرش درونی و پذیرش اجتماعی، متغیر مکنون اِسنادهای علّی به‌وسیلهٔ ابعاد درونی/بیرونی، پایدار/ناپایدار و کلی/اختصاصی و متغیر مکنون سازگاری اجتماعی به‌وسیلهٔ نشانگرهای حوزهٔ شغلی، حوزهٔ اوقات‌فراغت و حوزهٔ خانواده سنجیده می‌شوند.

در فاز اول پژوهش به‌منظور بررسی ساختار عاملی پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی از روش تحلیل عاملی تأییدی و برای بررسی همسانی درونی این ابزار از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان پذیرفتنی آن برای مقاصد پژوهشی بیشتر از ۰/۷۰ ذکر شده است (۲۲). در فاز اول پژوهش پس از دریافت پرسش‌نامه از سازندهٔ اصلی آن و کسب اجازه برای ترجمه، به‌منظور بررسی اعتبار این پرسش‌نامه از شاخص نسبت روایی محتوایی[5] (CVR) و نظر ده متخصص هیئت‌علمی دانشگاه استفاده شد (۲۸). در فاز دوم پژوهش برای تجزیه‌وتحلیل داده‌ها، روش‌های آمار توصیفی (ازجمله میانگین و انحراف معیار) و مدل‌سازی معادلات ساختاری (به‌شرط برقراری پیش‌فرض‌های نرمال‌بودن و نبود رابطهٔ همخطی بین متغیرهای پیش‌بین با استفاده از

[1]. Social Adjustment Scale
[2]. Attributional Style Questionnaire
[3]. Achievement Emotions Questionnaire
[4]. Attitudes towards Homosexuals Questionnaire
[5]. Content validity ratio

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

آزمون کولموگروف‌اسمیرنف، ضریب تحمل و تورم واریانس) و ضریب همبستگی پیرسون به‌کار رفت. همچنین برای انجام تحلیل عاملی و آزمون برازش مدل ساختاری از شاخص نکویی برازش مجذور کای[1] با مقدار احتمال بزرگ‌تر از ۰/۰۵، ریشهٔ خطای میانگین مجذورات تقریب[2] (RMSEA) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۰۸، شاخص نکویی برازش[3] (GFI) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۹۵، شاخص تعدیل‌شدهٔ برازندگی[4] (AGFI) با نقطهٔ برش بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و شاخص نکویی تطبیقی[5] (CFI) با نقطهٔ برش کوچک‌تر از ۰/۹۵ و نرم‌افزارهای SPSS و AMOS و سطح معناداری ۰/۰۵ استفاده شد (۲۲).

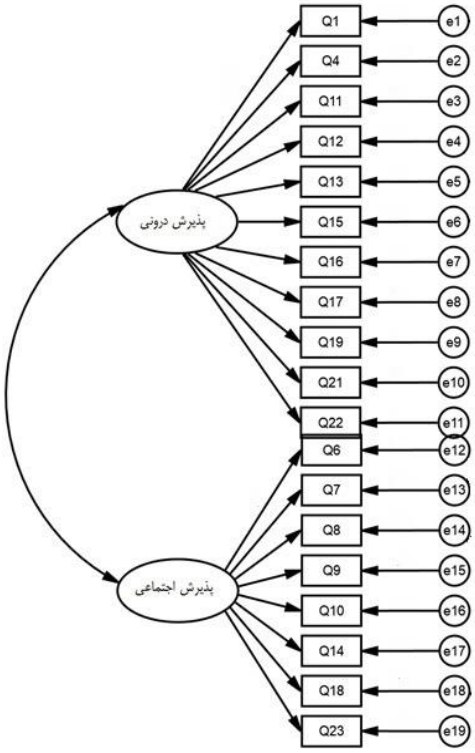

شکل ۱. ساختار اولیهٔ پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی

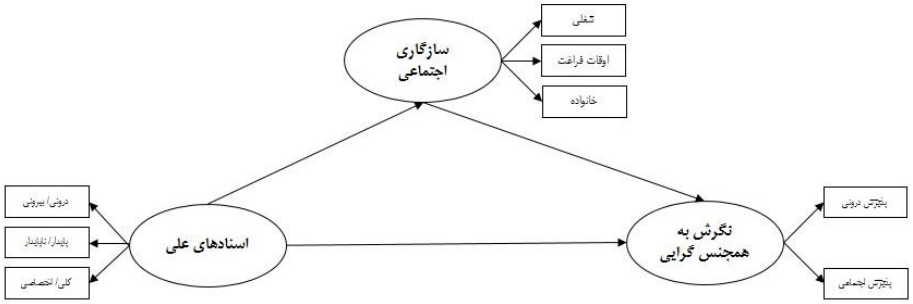

شکل ۲. مدل پژوهش در تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی

۳ یافته‌ها

در این پژوهش ۲۰۶ مرد همجنس‌گرا با دامنهٔ سنی ۱۶تا۵۷ سال و میانگین و انحراف معیار سنی ۷/۷۲±۳۰/۱۳ سال حضور داشتند که ۴۹ نفر (۲۳/۸درصد) از آنان دارای شغل دولتی، ۷۵ نفر (۳۶/۴درصد) دارای شغل آزاد و ۸۲ نفر (۳۹/۸۰درصد) دانش‌آموز یا دانشجو بودند. میزان تحصیلات ۴۹ نفر (۲۳/۷۹درصد) از شرکت‌کنندگان دیپلم و کمتر از دیپلم، ۲۰ نفر (۹/۷۱درصد) کاردانی، ۷۸ نفر (۳۷/۸۶درصد) کارشناسی و ۵۹ نفر (۲۸/۶۴درصد) کارشناسی‌ارشد بود.

در فاز اول پژوهش مقدار شاخص نسبت روایی محتوایی برای همهٔ گویه‌ها ۰/۶ یا بیشتر به‌دست آمد که حاکی‌از شاخص نسبت روایی محتوایی مطلوب باتوجه به نقاط برش این شاخص بود.

[1]. Chi-quare
[2]. Root mean square error of approximation
[3]. Goodness of fit index
[4]. Adjusted goodness of fit index
[5]. Comparative fit index

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

جدول ۱. شاخص‌های نکویی برازش در تحلیل عاملی در فاز اول پژوهش

شاخص‌های نکویی برازش	مدل اولیه	مدل اصلاح‌شده
مجذور کای	۳۰۶/۹۸	۲۳۰/۸۸
درجهٔ آزادی مدل	۱۵۱	۱۴۸
χ^2/df	۲/۰۳	۱/۵۷
GFI	۰/۸۷۴	۰/۹۰۸
AGFI	۰/۸۲۴	۰/۸۷۱
CFI	۰/۸۲۲	۰/۹۰۵
RMSEA	۰/۰۷۱	۰/۰۵۳

باتوجه به جدول ۱، در فاز اول پژوهش شاخص‌های نکویی برازش تحلیل عاملی، از برازش مدل اولیهٔ پرسش‌نامه با داده‌های گردآوری‌شدهٔ برازش حمایت نکرد؛ بااین‌حال، اصلاح مدل ازطریق ایجاد کوواریانس بین گویه‌های ۱۵ و ۱۸ (مرحلهٔ اول)، ۷ و ۸ (مرحلهٔ دوم) و ۱ و ۱۳ (مرحلهٔ سوم) منجربه حصول شاخص‌های نکویی برازش شد که نشان می‌دهد مدل دوعاملی پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی با داده‌های گردآوری‌شده برازش پذیرفتنی داشت.

در فاز اول پژوهش، ضریب آلفای کرونباخ مؤلفهٔ اول برابر با ۰/۷۸۷ و مؤلفهٔ دوم برابر با ۰/۷۴۰ به‌دست آمد. این یافته بیانگر همسانی درونی مطلوب گویه‌های هریک از مؤلفه‌های پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی بود.

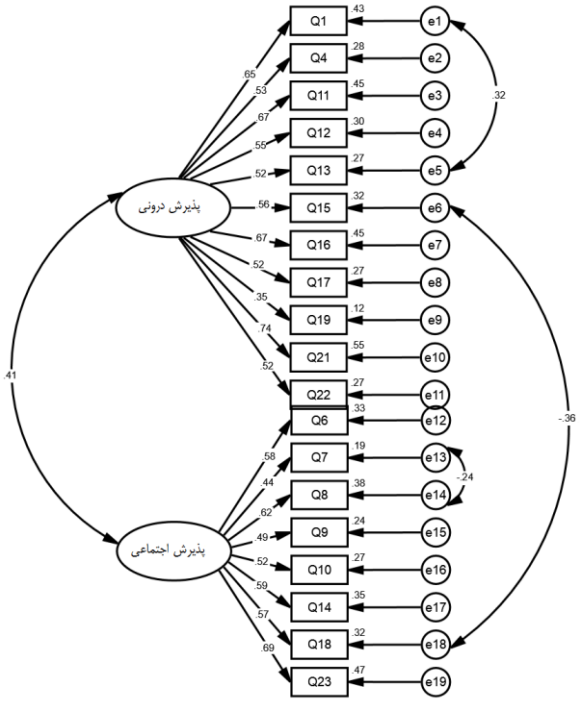

شکل ۳. ساختار پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی در تحلیل عاملی

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار، ضریب تحمل و تورم واریانس و مقدار احتمال آزمون نرمالیتی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	ضریب تحمل	تورم واریانس	مقدار احتمال آزمون نرمالیتی
نگرش به همجنس‌گرایی_ پذیرش درونی	۵/۴۷	۲/۷۸	۰/۷۶۷	۱/۳۰۴	۰/۲۹۲
نگرش به همجنس‌گرایی_ پذیرش اجتماعی	۴/۵۵	۲/۳۰	۰/۷۴۶	۱/۳۴۱	۰/۹۷۰
سبک‌های اسناد_ درونی/بیرونی	۴۵/۵۷	۸/۵۸	۰/۵۷۴	۱/۷۴۳	۰/۴۱۵
سبک‌های اسناد_ پایدار/ناپایدار	۵۳/۰۳	۹/۸۴	۰/۴۲۹	۲/۳۳۰	۰/۹۷۸
سبک‌های اسناد_ کلی/اختصاصی	۵۳/۵۹	۹/۳۳	۰/۴۸۳	۲/۰۷۰	۰/۴۰۴
سازگاری اجتماعی_ حوزهٔ شغلی	۱۰/۳۱	۳/۸۹	–	–	۰/۹۳۰
سازگاری اجتماعی_ اوقات‌فراغت	۲۰/۱۱	۳/۹۷	–	–	۰/۱۴۸
سازگاری اجتماعی_ حوزهٔ خانواده	۱۵/۷۶	۲/۸۴	–	–	۰/۴۰۷

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

باتوجه به جدول ۲، براساس مقدار احتمال آزمون نرمالیتی کولموگروف‌اسمیرنف، مقادیر احتمال فرض نرمالیتی را رد نکرد و بنابراین توزیع آن‌ها نرمال بود. همچنین پیش‌فرض همخطی‌نبودن در بین متغیرهای پژوهش حاضر برقرار بود.

جدول ۳. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای نگرش به همجنس‌گرایی، اِسنادهای علّی و سازگاری اجتماعی

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱. نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ پذیرش درونی	–							
۲. نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ پذیرش اجتماعی	۰/۴۴۳*	–						
۳. اِسنادهای علّی‌ـ درونی/بیرونی	۰/۱۷۵*	۰/۵۶۵*	–					
۴. اِسنادهای علّی‌ـ پایدار/ناپایدار	۰/۲۰۸*	۰/۶۵۴*	۰/۶۱۰*	–				
۵. اِسنادهای علّی‌ـ کلی/اختصاصی	۰/۱۸۲*	۰/۴۱۲*	۰/۵۵۲*	۰/۴۹۳*	-			
۶. سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ شغلی	۰/۱۷۱*	۰/۱۱۶	ـ ۰/۰۸۲	ـ ۰/۰۴۸	ـ ۰/۰۵۴	–		
۷. سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ اوقات‌فراغت	۰/۱۳۵*	۰/۱۸۶*	ـ ۰/۲۱۱*	ـ ۰/۱۹۹*	ـ ۰/۳۰۴*	۰/۲۷۳*	–	
۸. سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ خانواده	۰/۱۵۹*	۰/۱۷۴*	ـ ۰/۱۴۲*	ـ ۰/۱۳۸*	ـ ۰/۱۹۰*	۰/۲۲۹*	۰/۳۱۸*	–

$p<۰/۰۵$*

جدول ۳ ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای نگرش به همجنس‌گرایی، اِسناهای علّی و سازگاری اجتماعی را نشان می‌دهد. باتوجه به جدول ۳، اِسنادهای علّی‌ـ درونی/بیرونی، اِسنادهای علّی‌ـ پایدار/ناپایدار، اِسنادهای علّی‌ـ کلی/اختصاصی، سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ شغلی، سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ اوقات‌فراغت و سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ خانواده با پذیرش درونیِ نگرش به همجنس‌گرایی، رابطهٔ مستقیم و معنادار داشتند ($p<۰/۰۵$). همچنین به‌غیر از سازگاری اجتماعی در حوزهٔ شغلی، اِسنادهای علّی‌ـ درونی/بیرونی، اِسنادهای علّی‌ـ پایدار/ناپایدار، اِسنادهای علّی‌ـ کلی/اختصاصی، سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ اوقات‌فراغت و سازگاری اجتماعی‌ـ حوزهٔ خانواده با پذیرش اجتماعیِ نگرش به همجنس‌گرایی، دارای رابطهٔ مستقیم و معنادار بودند ($p<۰/۰۵$).

جدول ۴. ضرایب مسیرهای کل و مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش

مسیرها	برآورد غیراستاندارد ضرایب رگرسیون	خطای معیار	برآورد استاندارد ضرایب رگرسیون	مقدار احتمال
ضریب مسیر مستقیم نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ اِسنادهای علّی	۱/۵۳۰	۰/۴۸۹	۰/۳۵۷	۰/۰۰۲
ضریب مسیر مستقیم اِسنادهای علّی‌ـ سازگاری اجتماعی	ـ ۰/۰۹۵	۰/۰۳۲	ـ ۰/۴۸۲	۰/۰۰۲
ضریب مسیر مستقیم نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ سازگاری اجتماعی	۰/۲۷۱	۰/۱۲۸	۰/۳۲۰	۰/۰۱۶
ضریب مسیر غیرمستقیم نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ سازگاری اجتماعی	ـ ۰/۱۴۶	۰/۰۶۸	ـ ۰/۱۷۲	۰/۰۰۸
ضریب مسیر کل (حاصل جمع مسیر غیرمستقیم و مسیر مستقیم) نگرش به همجنس‌گرایی‌ـ سازگاری اجتماعی	۰/۱۲۵	۰/۱۲۵	۰/۱۴۸	۰/۲۵۹

براساس جدول ۴، ضریب مسیر مستقیم بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی، مثبت و معنادار ($p=۰/۰۱۶$، $\beta=۰/۳۲۰$)، ضریب مسیر مستقیم بین نگرش به همجنس‌گرایی و اِسنادهای علّی، مثبت و معنادار ($p=۰/۰۰۲$، $\beta=۰/۳۵۷$) و ضریب مسیر مستقیم بین اِسنادهای علّی و سازگاری اجتماعی منفی و معنادار بود ($p=۰/۰۰۲$، $\beta=-۰/۴۸۲$). ضریب مسیر غیرمستقیم بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی منفی و معنادار به‌دست آمد ($p=۰/۰۰۸$، $\beta=-۰/۱۷۲$). باید گفت، باتوجه به اینکه نمرات کمتر در پرسش‌نامهٔ سازگاری اجتماعی به‌معنای سازگاری اجتماعی بیشتر است، جهت روابط بین متغیرها در مدل ساختاری پژوهش حاضر منطقی بود.

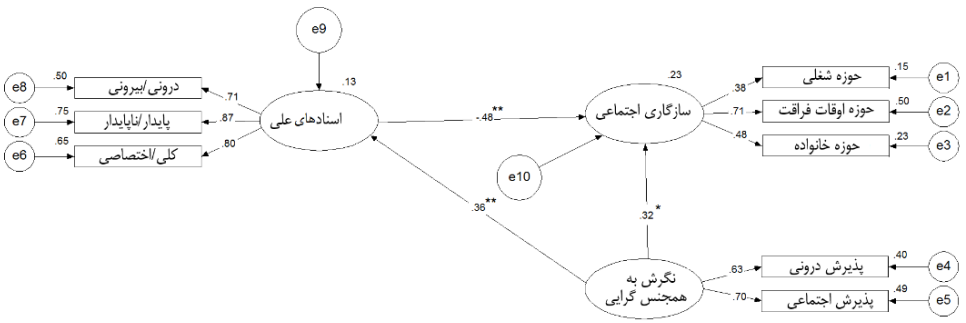

شکل ۴. نتایج حاصل از برازش مدل ساختاری تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی با ضرایب استاندارد

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

جدول ۵. شاخص‌های نکویی برازش مدل

شاخص‌های نکویی برازش	مدل
مجذور کای	۲۳/۷۱
درجهٔ آزادی مدل	۱۷
χ^2/df	۱/۳۹
GFI	۰/۹۷۴
AGFI	۰/۹۴۴
CFI	۰/۹۸۱
RMSEA	۰/۰۴۴

جدول ۵ نشان می‌دهد، شاخص‌های نکویی برازش حاکی‌از برازش مطلوب مدل با داده‌های گردآوری‌شده بود.

۴ بحث

هدف پژوهش حاضر در فاز اول، رواسازی و اعتباریابی ابزار نگرش به همجنس‌گرایی و در فاز دوم، تبیین رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی بود. نتایج پژوهش حاضر در فاز اول نشان داد، پرسش‌نامهٔ نگرش به همجنس‌گرایی از روایی و اعتبار مطلوب برخوردار بود؛ بدین‌معنا که پرسش‌نامهٔ حاضر، نگرش به همجنس‌گرایی را در دو بُعد پذیرش درونی و بیرونی (اجتماعی) می‌سنجد. نتایج پژوهش در فاز دوم مشخص کرد، رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی در مردان همجنس‌گرا براساس اِسنادهای علّی تبیین شد. نتایج پژوهش حاضر هم‌راستا با یافته‌های پژوهش فرخی و مصطفی‌پور است. آن‌ها عنوان کردند، اسنادها بر پیامد عملکرد و انتظارات اشخاص تأثیر می‌گذارد و سطح انگیزشی عملکرد و پیامد آن را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد؛ بدین‌ترتیب سازگاری اجتماعی افراد متأثر از اِسنادها خواهد بود (۱۸). همچنین این نتایج هم‌راستا با یافته‌های پژوهش منصوری و همکاران است. آن‌ها مطرح کردند، افرادی که در مواجهه با رویدادهای منفی زندگی از اِسنادهای بدکارکرد استفاده می‌کنند، در بافت تعامل با دیگران رفتارهای خصمانهٔ بیشتری را نمایش می‌دهند. این افراد تمایل دارند که جنبه‌های منفی خود و دنیای اطرافشان را به‌طور مکرر مرور کنند و بر این باور هستند که علل رویدادها همیشه پایدار است (۱۹).

در تبیین یافته‌های حاضر در ابتدا می‌توان به شروط شکل‌گیری نگرش به همجنس‌گرایی در این مردان اشاره کرد: اولین شرط، تراکم تجربه است که شامل سروکارداشتن با موضوعی یا گروهی از اشخاص و تجربیات نزدیک یا مشابه می‌شود که دربارهٔ مردان همجنس‌گرای شرکت‌کننده در پژوهش حاضر و باتوجه به نوع روش نمونه‌برداری، شکل‌گیری نگرش‌های درونی منفی کاملاً صدق می‌کند (۲۹)؛ دومین شرط مبتنی‌بر تمایزگذاشتن آن است؛ یعنی، در تجربیات جدیدی که به‌دست می‌آید، نگرش مشخصی از نگرش‌های نزدیک به آن متمایز می‌شود. شرط دوم با تکیه بر نظریهٔ اِسناد و اِسنادهی‌های پایدار و کلی در این مردان تبیین‌شدنی است (۳۰)؛ سومین شرط برپایهٔ ضربه‌ای عاطفی یا تجربه‌ای غم‌انگیز و ناراحت‌کننده قرار دارد که شخص یا موضوعی در آن دخیل است و دربارهٔ مردان همجنس‌گرا فشارهای عاطفی ناشی‌از داغ ننگ اجتماعی با این شرط همخوانی دارد؛ اما آن چیزی که بر شرط چهارمین استوار است و احتمالاً اهمیت بیشتری نیز دارد، آن است که شمار زیادی از نگرش‌های پذیرفته‌شده ازطریق تقلید از دوستان و غیره فرا گرفته می‌شوند (۳۱). در مردان همجنس‌گرا نگرش‌ها به یکدیگر انتقال می‌یابد و بدین‌ترتیب تشدید می‌شود و موجب شکل‌گیری نگرش‌های مثبت یا منفی دربارهٔ همجنس‌گرایی و پذیرش یا رد آن خواهد شد که در این میان پذیرش اجتماعی نیز بر شکل‌گیری نگرش به همجنس‌گرایی تأثیرگذار است.

نظریهٔ اِسناد نظریه‌ای شناختی‌انگیزشی است که روند ادراک علیت را در فرد بررسی می‌کند. درواقع، مفهوم سبک اِسناد به سبک تبیین رویدادها توسط افراد اشاره دارد که افراد معمولاً برای رویداد معینی از خود نشان می‌دهند. براساس این رویکرد، افراد فاعلانی هستند که به‌طور عمد باتوجه به نگرش‌ها، عقاید و خواسته‌های خود عمل می‌کنند (۱۷)؛ ازاین‌رو، این رویکرد تبیین‌های رفتاری افراد را به‌عنوان بخشی از شناخت اجتماعی و نظریهٔ ذهن آن‌ها در نظر می‌گیرد (۳۲). واینر نیز چهار بُعد مکان کنترل، پایداری، کلیت و کنترل‌پذیری را برای اِسناددادن معرفی کرد: بُعد مکان کنترل که قطب درونی دربرابر بیرونی را شامل می‌شود، مطرح می‌کند آیا اِسنادها به عوامل درونی شخص مرتبط است یا به عوامل بیرونی شخص؛ بُعد پایداری به این موضوع می‌پردازد که یا علت ثابت می‌ماند یا در طول زمان تغییر می‌کند؛ بُعد کلیت نیز مشخص می‌کند آیا این اِسناد، گسترهٔ وسیعی از موقعیت‌ها را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد یا فقط بر موقعیتی خاص اثر می‌گذارد؛ آخرین بُعد، کنترل‌پذیری است و اموری را نشان می‌دهد که افراد قادر به کنترل آن هستند یا امور خارج از کنترل افراد است؛ درواقع، این بُعد بیانگر انتظار فرد از میزان کنترلی است که در آینده روی یک علت دارد (۳۳). مفهوم الگوی اِسنادی به‌مثابهٔ مهارتی آموخته‌شده، بر تبیین ارجح فرد برای وقوع علل رخدادها دلالت می‌کند. طبق این چارچوب مفهومی، در مواجهه با رخدادهای منفی، گرایش فرد به استفاده از علل بیرونی، ناپایدار و خاص، بیانگر سبک تبیینی خوش‌بینانه و تمایل فرد به استفاده از علل درونی، پایدار و کلی، بیانگر الگوی اِسنادی بدبینانه است. استفادهٔ افراد از الگوهای اِسنادی غیرانطباقی با گسترهٔ وسیعی از بدکارکردی‌های انگیزشی و هیجانی و جسمانی رابطه دارد (۱۹).

در جمع‌بندی کلی باید گفت، اطلاعات فرد دربارهٔ عوامل استرس‌زا به انطباق و سازگاری فرد با موقعیت، کمک زیادی به او می‌کند. عواملی که در ادراک انسان از رفتار دیگران تأثیر دارد، به‌وسیلهٔ شاخه‌ای از علم روان‌شناسی اجتماعی معروف به «نظریهٔ اِسناد»، مشخص شده است. اِسنادهای علّی نقش بسیار مهم‌تری از عامل استرس‌زا در ادراک تنش‌ها

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

دارد؛ زیرا این فکر و اندیشهٔ فرد دربارهٔ خود اوست که به وی می‌گوید دنیای اطراف خود و محیطش را چگونه بنگرد و چگونه زندگی کند؛ بنابراین، مردان همجنس‌گرایی که اِسنادهای علّی مثبت‌تری دارند، به‌نحو بهتر و مؤثرتری با وقایع زندگی کنار می‌آیند و بهتر می‌توانند درمقابل مشکلات بایستند و تصمیمات معقول و منطقی دربرابر پیشامدهای دور از انتظار بگیرند؛ درنتیجه زندگی موفقیت‌آمیزتری را سپری خواهند کرد و دارای سلامت روان و سازگاری اجتماعی مناسبی خواهند بود.

هر پژوهشی محدودیت‌هایی دارد. پژوهش حاضر در نمونه‌ای غیربالینی انجام گرفت و برای اندازه‌گیری متغیرها فقط از پرسش‌نامه استفاده شد. افزون‌براین متغیرهایی چون وضعیت اجتماعی‌اقتصادی کنترل نشد؛ این امر ممکن است تعمیم یافته‌های پژوهش را با محدودیت مواجه کند و بر نتایج پژوهش تأثیر گذاشته باشد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی در نمونه‌های بالینی انجام گیرد و متغیرهایی چون وضعیت اجتماعی‌اقتصادی و جنس نیز کنترل گردد و علاوه‌بر پرسش‌نامه‌ها از مشاهده و مصاحبهٔ بالینی نیز استفاده شود.

۵ نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد، برداشت‌ها و نگرش افراد از رفتار دیگران تحت‌تأثیر عوامل متعددی قرار دارد و دلایلی که افراد برای توجیه رفتار دیگران ارائه می‌دهند، متأثر از این عوامل متعدد است. در پژوهش حاضر، اِسنادهای علّی درونی، پایدار و کلی به‌صورت منفی و معنادار رابطهٔ بین نگرش به همجنس‌گرایی و سازگاری اجتماعی را در مردان همجنس‌گرا میانجیگری کرد؛ بدین‌معنا که براساس نتایج این پژوهش، مردان همجنس‌گرایی که در تبیین استرس‌های ناشی‌از داغ ننگی که جامعه بر دوش آن‌ها می‌نهد و نبود پذیرش درونی و بیرونی و پذیرش نگرش‌های منفی جامعه دربارهٔ خود به اِسنادهای درونی، پایدار و کلی متوسل می‌شوند، کمتر از دیگرهمتایان خود سازگاری اجتماعی را تجربه می‌کنند.

۶ تشکر و قدردانی

از تمامی مردان مشارکت‌کننده در پژوهش حاضر و همچنین مسئولان محترم دانشگاه تشکر و قدردانی می‌شود.

۷ بیانیه‌ها

تأییدیهٔ اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

از شرکت‌کننده‌های تحقیق حاضر دست‌نوشته‌ای شامل بیانیه‌ای دربارهٔ تأیید و رضایت اخلاقی دریافت شد.

رضایت برای انتشار

داده‌های جمع‌آوری‌شده در پژوهش حاضر به هیچ سازمانی یا ارگانی تحویل داده نمی‌شود؛ اما به‌شکل خام در اختیار محقق است تا مراکز مربوط رسمی (مثل دانشگاه) بتوانند به‌منظور صحت‌سنجی در صورت لزوم از آن بهره ببرند.

دردسترس‌بودن داده‌ها و مواد

داده‌های پشتیبان نتایج گزارش‌شده در مقاله که در طول مطالعه تحلیل شدند، به‌صورت فایل ورودی داده نزد نویسندهٔ مسئول حفظ خواهد شد.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

منابع مالی

این مقاله برگرفته از رسالهٔ دکترای دانشگاه آزاد اسلامی واحد کیش است. اعتبار برای مطالعه گزارش‌شده از منابع شخصی تأمین شده است.

مشارکت نویسندگان

همهٔ نویسندگان سهم یکسانی در تهیهٔ پیش‌نویس مقاله و بازبینی و اصلاح مقالهٔ حاضر بر عهده داشتند.

References

1. Alves MJH, Parente JS, Albuquerque GA. Homosexual orientation in childhood and adolescence: experiences of concealment and prejudice. Reprodução & Climatério. 2016;31(2):68–75. https://doi.org/10.1016/j.recli.2016.03.002
2. Russell ST, Thompson EM, Harris RD. Sexual orientation. In: Brown BB, Prinstein MJ. Encyclopedia of adolescence. Elsevier Inc.; 2011, pp: 325–32.
3. Gooren LJ, Byne W. Sexual orientation in men and women. In: Pfaff DW, Arnold AP, Etgen AM, Fahrbach SE, Rubin RT. Hormones, brain and behavior. 2nd ed. San Diego: Academic Press; 2009, pp: 2429–49. https://doi.org/10.1016/B978-008088783-8.00077-2
4. Ellis H. Homosexuality. In: Ellis H. Psychology of sex. Butterworth-Heinemann; 2013. pp: 188–219. https://doi.org/10.1016/B978-1-4831-9879-8.50008-7
5. Fasoli F, Cadinu M, Carnaghi A, Galdi S, Guizzo F, Tassara L. How do you self-categorize? Gender and sexual orientation self-categorization in homosexual/heterosexual men and women. Personality and Individual Differences. 2018;123:135–9. https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.011
6. Kertzner RM, Meyer IH, Frost DM, Stirratt MJ. Social and psychological well-being in lesbians, gay men, and bisexuals: the effects of race, gender, age, and sexual identity. Am J Orthopsychiatry. 2009;79(4):500–10. https://doi.org/10.1037/a0016848
7. Sutton AJ, House T, Hope VD, Ncube F, Wiessing L, Kretzschmar M. Modelling HIV in the injecting drug user population and the male homosexual population in a developed country context. Epidemics. 2012;4(1):48–56. https://doi.org/10.1016/j.epidem.2011.12.001

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]

8. Thomeer MB, Reczek C. Happiness and sexual minority status. Arch Sex Behav. 2016;45(7):1745–58. https://doi.org/10.1007/s10508-016-0737-z
9. Stamatoulakis KK, Nearchou F. Homosexuality and priesthood: conflict in the life of a Norwegian woman. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2015;185:160–4. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.03.406
10. Serretti A, Chiesa A, Souery D, Calati R, Sentissi O, Kasper S, et al. Social adjustment among treatment responder patients with mood disorders. J Affect Disord. 2013;150(3):961–6. https://doi.org/10.1016/j.jad.2013.05.021
11. Drescher J. Homosexuality, stress and. In: Fink G, editor. Encyclopedia of stress. New York: Academic Press; 2007, pp: 348–53. https://doi.org/10.1016/B978-012373947-6.00201-4
12. Xu W, Zheng L, Xu Y, Zheng Y. Internalized homophobia, mental health, sexual behaviors, and outness of gay/bisexual men from Southwest China. Int J Equity Health. 2017;16(1):36. https://doi.org/10.1186/s12939-017-0530-1
13. Lamontagne E, d'Elbée M, Ross MW, Carroll A, Plessis AD, Loures L. A socioecological measurement of homophobia for all countries and its public health impact. Eur J Public Health. 2018;28(5):967-972. https://doi.org/10.1093/eurpub/cky023
14. Chard AN, Finneran C, Sullivan PS, Stephenson R. Experiences of homophobia among gay and bisexual men: results from a cross-sectional study in seven countries. Cult Health Sex. 2015;17(10):1174–89. https://doi.org/10.1080/13691058.2015.1042917
15. Reeder GD. Attribution as a gateway to social cognition. In: The Oxford handbook of social cognition. New York, NY, US: Oxford University Press; 2013, pp: 95–117.
16. Tobin SJ. Attribution. In: Ramachandran VS. Encyclopedia of human behavior. San Diego: Academic Press; 2012, pp: 236–42. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-375000-6.00043-4
17. Malle BF. Attributional processes: Psychological. In: Wright JD. International encyclopedia of the social & behavioral sciences. Oxford: Elsevier; 2015, pp: 201–4. https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.24105-6
18. Farokhi H, Mostafapour V. Investigation into the relationship between attributional styles with social phobia and social adjustment. Quarterly Journal of Health Breeze. 2016;4(4):44–52. [Persian] http://jfh.iausari.ac.ir/article_653995_7f9777d3adff8ce1e320fc1812e06805.pdf
19. Mansoori E, Shokri O, Pourshahriar H, Pouretemad HR, Rahiminejad SP. Effectiveness of Pennsylvania resiliency program on attribution styles and psychological adjustment in college students. Journal of Applied Psychology. 2014;8(2):85–105. [Persian] https://apsy.sbu.ac.ir/article_96136_f254ee54da62a5d7dc459b99d2314458.pdf
20. Reyna C, Wetherell G, Yantis C, Brandt MJ. Attributions for sexual orientation vs. Stereotypes: How beliefs about value violations account for attribution effects on anti-gay discrimination. Journal of Applied Social Psychology. 2014;44(4):289–302. https://doi.org/10.1111/jasp.12226
21. Field A. Discovering statistics using IBM SPSS statistics. 4th ed. SAGE Publications Ltd; 2013.
22. Weston R, Gore Jr. PA. A brief guide to structural equation modeling. The Counseling Psychologist. 2006;34(5):719–51. https://doi.org/10.1177/0011000006286345
23. Weissman MM, Bothwell S. Assessment of social adjustment by patient self-report. Arch Gen Psychiatry. 1976;33(9):1111–5. https://doi.org/10.1001/archpsyc.1976.01770090101010
24. Soltani Nejad A, Barshan A, Baniasad A, Soltani Nejad A, Sam A, Sadie A. Investigating social vulnerability of the elderly in the earthquakes of Bam, Varzaghan, and Ahar. Iranian Journal of Ageing. 2017;12(3):360–71. [Persian] http://dx.doi.org/10.21859/sija.12.3.360
25. Peterson C, Semmel A, von Baeyer C, Abramson LY, Metalsky GI, Seligman MEP. The Attributional Style Questionnaire. Cogn Ther Res. 1982;6(3):287–99. https://doi.org/10.1007/BF01173577
26. Shokri O, Tamizi N, Abdolahpoor MA, Taghvaee Nia A. Psychometric analysis of the Farsi version of the Attribution Style Questionnaire among Iranian university students. Journal of Applied Psychology. 2015;9(2):79–101. [Persian] https://apsy.sbu.ac.ir/article_96340_175d4048df33691b3e0fc76c6757dca9.pdf
27. Dunjić-Kostić B, Pantović M, Vuković V, Randjelović D, Totić-Poznanović S, Damjanović A, et al. Knowledge: a possible tool in shaping medical professionals' attitudes towards homosexuality. Psychiatr Danub. 2012;24(2):143–51.
28. Polit DF, Beck CT, Owen SV. Is the CVI an acceptable indicator of content validity? appraisal and recommendations. Res Nurs Health. 2007;30(4):459–67. https://doi.org/10.1002/nur.20199
29. Myers DG, Twenge JM. Social psychology. 13th ed. New York, NY: McGraw-Hill; 2018.
30. Aronson E, Wilson TD, Akert RM. Social psychology. 9th ed. Boston: Pearson; 2016.
31. Bédard L, Déziel J, Lamarche L. Introduction to social psychology-living, thinking and acting with others. 3rd ed. Montreal: Pearson ERPI; 2012.
32. Green SK, Lightfoot MA, Bandy C, Buchanan DR. A general model of the attribution process. Basic and Applied Social Psychology. 1985;6(2):159–79. https://doi.org/10.1207/s15324834basp0602_5
33. Weiner B. The development of an attribution-based theory of motivation: a history of ideas. Educational Psychologist. 2010;45(1):28–36. https://doi.org/10.1080/00461520903433596

[Downloaded from jdisabilstud.org on 2026-09-07]